# Dali je neznanje opravdanje

**[ Bosanski ]**

**هل الجهل عذر؟**

**[اللغة البوسنية ]**

**Muhammed ibn Salih el Usejmin**

**محمد بن صالح العثيمين**

Prevod : **Sead Jasavić**

**ترجمة: سعيد ياساويتش**

**Revisión : Ebu Usama el Džeziri**

مراجعة: أبو أسامة الجزيري

**Pomoćni ured za dawu - Riyadh**

**المكتب التعاوني للدعوة وتوعية الجاليات بالربوة بمدينة الرياض**

**2008 -1429**

islamhouse.com

*Hvala pripada samo Allahu, Gospodaru svih svjetova, Milostivom, Samilosnom! Neka je mir i blagoslov Božiji na Muhammeda, njegovu časnu porodicu, i na njegove časne ashabe, i na sve one koji slijede njegove stope i put do Sudnjega Dana!*

*Smatram i odgovorno tvrdim da je šejh Muhammed b. Abdul-Wehab rhm. na puno mjesta kroz svoja djela, neznanje (džehl), isticao i smatrao dovoljnim kao opravdanje ('uzr), izuzev u slučaju kada osoba namjerno izbjegava poduku i učenje kao npr. da čuje za riječi istine, ali se na njih ne osvrće, niti se na njih obazire, niti im pridaje pažnje, niti o tim riječima razmišlja...*

*U ovakvom slučaju se dotična osoba ne može opravdati neznanjem!*

*Jedne prilike je Muhamed b. Abdul-Vehhab rhm., upitan o tome šta su razlozi, i koja su to djela, zbog kojih se, protivu njihova počinitelja, treba boriti sabljom, i koji su to postupci koji čovjeka izvode iz vjere, pa je odgovorio:*

*"Islam se sastoji od pet sastavnih dijelova (ruknova). Prvi dio Islama je očitovanje vjere (šehadet), a potom slijede ostala četri dijela Islama (namaz, post, zekat, hadždž). Što se navedena četri dijela Islama tiče – ako čovjek svojim srcem i jezikom potvrdi njihovu obaveznost, a ne bude ih svojim udovima (tijelom), obavljao, iz nemara ili lijenosti, mi, i ako budemo takvu osobu osudili na smrtnu kaznu, nećemo je proglasiti nevjernikom, samo zbog toga što neko djelo ne izvršava ili ne obavlja!*

*Učenjaci ehli-sunneta vel-džema'ata nisu složni, niti su jedinstveni u stavu kada je u pitanju status osobe koja potvrđuje obaveznost navedena četri rukna Islama (namaz, post, zekat, hadždž), i ne negira propisanost istih, ali ih iz lijenosti ili nemara neobavlja. Zato, mi nećemo proglašavati nevjernicima (tekfir), niti ćemo pojedinca ili grupu izvoditi iz vjere, sve dok ne urade (ne)djelo oko kojeg postoji koncenzus (idžma') međ' islamskom ulemom da takav postupak izvodi svog počinitelja iz vjere – kao što je to slučaj sa šehadetom!*

*Čak i takvu osobu nećemo proglašavati nevjernikom sve dok je ne upoznamo sa propisom i stavom po određenom pitanju. Kada određena osoba bude upoznata sa propisom, i podrobno ga shvati, pa, i poslije toga, ga ne prihvati i odbije ga, tada će se na nju odnositi propisi tekfira, i tada će se osoba okfalifikovati kao nevjernik (kafir)!*

*Postoje četri vrste nevjernika:*

*1. Osoba koja sazna i spozna to da je Tevhid (La Ilahe illallah), Allahova vjera, ona koju nam On dostavi preko Svoga poslanika, a u koju svijet pozivamo; i osoba koja potvrdi i prizna da je krivovjerje poput obožavanja kamena, drveta, ljudi, slika, kipova, grobova... širk, idolopoklonstvo i paganština, radi čijeg anuliranja je Muhammed s.a.w.s. bio i poslan, pa makar se i oružjem potpomogao na tome putu, kako bi svo vjerovanje ljudi bilo upućeno na pravu adresu tj. Allahu dž.š., ali, i pored takve spoznaje, dotična osoba je nemarna prema Tevhidu, niti ga studira, niti ga prihvata, niti ostavlja širk!*

*Takva osoba je nevjernik protivu kojeg se treba boriti, jer je spoznala vjeru s kojom je došao Poslanik s.a.w.s., ali je nije prihvatila; spoznala je opasnost Širka ali ga se nije manula, pa makar takva osoba i ne mrzila vjeru s kojom je Poslanik s.a.w.s. došao, i makar nevoljela i nehvalila Širk, i ne bude ga uljepšavala svijetu.*

*2. Osoba koja sve navedeno bude spoznala, ali se ustanovi da takva osoba vrijeđa ili psuje poslanikovu vjeru, pa makar tvrdila da se Islama pridržava. Ako se još ispostavi da takva osoba voli i hvali one koji obožavaju Jusufa a.s., ili Eškara, ili Ebu Alija, ili Hidra, i da ih predpostavljaju nad pravim i iskrenim vjernicima (muvehhidima), koji su se spasili širka – takva vrsta ljudi je gora od prvo-spomenute vrste. Slijedeći kur'anski ajet nam govori o takvima: „... kada bi spoznali ono što im se objavljuje – uznevjerovali bi u to, pa, neka je Allahovo prokletstvo nad nevjernicima!“ (el-Bekara:89); „Ako prekrše zakletve svoje, poslije zaključenja ugovora s njima, i ako vjeru vašu budu vrijeđali, onda se borite protivu kolovođa nevjerstva (kufra), kako bi se okanili! Za njih doista ne postoje zakletve! (el-Tevba: 12)*

*3. Osoba koja sazna i spozna Tevhid, zavoli ga i slijedi, i isto tako sazna i spozna opasnosti Širka, pa ga ostavi i prođe ga se, ali, sa druge strane, mrzi one koji ulaze u Tevhid, a dragi su mu oni koji ostaju na Širku – ovakva osoba i dalje biva nevjernikom. Allah dž.š. kaže: „Onima koji nevjeruju propast nagovijesti! On djela njihova neće prihvatiti & zato što ne vole ono što Allah objavljuje! On će djela njihova poništiti!“ (Muhammed:8-9)*

*4. Osoba koja bude svega navedenog pošteđena, ali pripadnici njegova mjesta, plemena ili naroda, javno ispoljavaju neprijateljstvo prema vjernicima (muvehhidima), i javno slijede i forsiraju Širk, i na sve moguće načine se bore protivu muslimana. Dakle, osoba koja se bude prihvatila Tevhida i vjere, ali nije u stanju napustiti svoju kuću ili mjesto boravka, što je prouzrokovalo to da stupi u borbu sa stanovnicima svoga mjesta protivu muslimana (muvehhida), bilo da je u pitanju borba imetkom ili životom – ovakva osoba je nevjernik (kafir), jer ona, s obzirom na svoju slabost, kada bi joj naredili da ostavi post ne bi postila, ali kada bi ih napustila postila bi; kada bi takvoj osobi naredili da se oženi*

*ženom koju je njegov otac ženio on bi to uradio, a kada bi ih napustio takvo što ne bi uradio... Ako su post, ili ženjenje očeve žene, dovoljni razlozi da se takvo mjesto napusti, pa, šta tek da kažemo za to kada bude primoran da stupi u borbu protivu muslimana, a na strani mušrika, koji samo za cilj imaju ukinuti Alahovu vjeru!*

*Dakle, učestvovanje sa nevjernicima u borbi protivu muslimana je još teže i teže! Takva osoba je nevjernik! Allah dž.š. kaže: „Vi ćete nailaziti i na one koji žele da budu bezbjedni, i od vas i od naroda svoga; kada god se pozovu da budu mnogobošci vrate se u nevjerstvo. Ako se oni ne okane protivu vas, i ne ponude vam mir, i ako ne prestanu vojevati protivu vas, vi ih hvatajte i ubijajte gdje god ih stignete. Puno pravo vam protivu njih dajemo! (el-Nisa: 91)*

*Što se tiče laži i neistina koje se, tu i tamo iznose, poput: Mi stanovnike nekoga mjesta u kompletu proglašavamo nevjernicima, iseljenje (hidžru) k nama, smatramo obavezom svakoga muslimana, ili onaj ko ne smatra nevjernikom one koje smo mi proglasili nevjernicima – i sam je nevjernik, kao i oni koji se ne bore na Allahovom putu su nevjernici, i ..., i... – sve su to proizvoljne izjave pojedinaca, laž i neistina, pomoću kojih se žele ljudi odbiti od Allahove vjere!!!*

*Ako ne proglašavamo nevjernikom osobu koja čini ibadet na Abdul-Kadirovom grobu, ili na grobu Ahmed el-Bedevije, zbog neznanja kojeg pri sebi ima, i zbog nepostojanja osobe koja bi ih na takve postupke upozoravala, pa kako da proglasimo nevjernikom osobu koja ne čini Širk, samo zato što ne smatra nevjernikom onoga koga su pojedinci okarakterisali nevjernikom, ili što nije učinio hidžru k nama, ili što se ne bori, ili..., ili...*

*Allah dž.š. kaže: „A da nije Allahove dobrote prema vama, i milosti Njegove, i na ovom i na onom svijetu, već bi vas stigla teška kazna zbog onoga u šta ste se upustili! & Kada ste to jezicima svojim prepričavati stali, i kada ste na sva usta govorili ono o čemu ništa niste znali, vi ste to sitnicom smatrali, ali je ono kod Allaha krupno!!! & Zašto niste, čim ste čuli za to, rekli: Ne dolikuje nama da o tome govorimo, hvaljen neka si Ti! To je velika potvora! & Allah vam naređuje da više nikada tako nešto ne ponovite, ako ste vjernici. & Allah vam propise objašnjava. Allah sve zna i mudar je!“ (el-Nur:14-18)*

*Prethodno spomenute četri vrste ljudi smatraćemo nevjernicima zbog njihova otvorena suprostavljanja Allahu i Njegovom Poslaniku s.a.w.s.. Neka se Allah smiluje čovjeku koji razmisli malo o sebi, i bude svjestan toga da će se susresti sa Allahom dž.š., kod kojeg je Džennet, ali i kod kojeg je Džehennem!*

*Dodatak od strane šejha Ibnu 'Usejmina rhm..*

*Razilaženje islamske uleme po pitanju „opravdavanja neznanjem“ je kao i sva ostala razilaženja fikhsko-idžtihadskog tipa. Nekada su ta razilaženja samo jezičko-terminološkog karaktera. Uvjek moramo imati na umu stanje ili status osobe nad kojom namjeravamo sprovesti neki propis. Svi islamski učenjaci su složni npr. da su neke riječi ili fraze nevjerstvo i djelo kufra, ili da je neki postupak djelo kufra, ili da je neizvršavanje neke obaveze djelo kufra, ali, da li je konkretna osuda, određenog pojedinca ili grupe ljudi, ispravna ili neispravna, ovisi od toga da li su svi neophodni uslovi za donošenje takvog suda ispunjeni, i da li postoji ikakva prepreka za donošenje date presude.*

*Na džahilijetske postupke i nedjela se gleda dvojako:*

*1. Kada džahilijetski postupak dolazi od strane osobe koja ne pripada sveopćem muslimanskom korpusu, već je sljedbenik nekog drugog pravca ili vjere - mimo Islama, ili pak bude ateista (apsolutni nevjernik), kojoj nikako na um ne pada to da postupak kojeg čini je u suprotnosti sa Istinom i pravom vjerom – prema takvim osobama ćemo se odnositi onako kako nam Islam nalaže.*

*Što se tiče budućeg svijeta (Ahireta), najjače mišljenje, po pitanju ljudi do kojih nije doprla Božija objava ja da će ih Allah iskušati i staviti na ispit na Sudnjemu Danu, onako kako On to bude htio, a Allah dž.š. najbolje zna kako će postupiti!*

*Isto tako, sigurno znamo i to da će Allah dž.š. u Džehennem bacati ljude samo zbog počinjenih grijeha, jer u Kur'anu a.š. stoji: „I Knjiga će biti postavljena, i vidjećete griješnike prestravljene zbog onoga što je u njoj. Teško nama – govoriće – kakva je ovo knjiga, ni mali ni veliki grijeh nije propustila, sve je nabrojala!? I naći će zapisanim ono što su činili. Gospodar tvoj nikome neće nepravdu nanijeti!“ (el-Kehf: 49)*

*Rekli smo da ćemo se prema takvim osobama odnositi onako kako nam Islam nalaže tj. smatraćemo ih nevjernicima (kafirima), zbog toga što nisu prihvatili Islam, pa se iz tog razloga ne mogu smatrati muslimanima, niti mu'minima.*

*Spomenuli smo da je jače mišljenje da će oni do kojih nije doprla Božija objava, biti stavljeni na ispit na Sudnjemu Danu, jer nam o tome govori veliki broj predaja koje je imam Ibnu Kajjim rhm., naveo u svojem poznatom djelu „Tarikul-Hidžretejn“, kada je obrađivao stav Islama prema statusu mušričke djece.*

2. Kada džahilijetski postupak dođe od strane osobe koja pripada sveopćem muslimanskom korpusu, i sljedbenik je Islama, ali kojem tkđ. nikako ne pada na um to da je, postupak kojeg čini, u suprotnosti sa Istinom i pravom vjerom, ili kojeg niko ne upozorava na neistinu, ili ga pak ne poziva istini.

Prema takvim osobama ćemo se odnositi onako kako nam Islam nalaže tj. oni zadržavaju status muslimana, i prema takvima ćemo se ophoditi kako i prema ostalim muslimanima, a što se tiče Ahireta, Allah dž.š. najbolje zna kako će sa njima postupiti! Kao dokaz navedenome navešćemo Kur'an i Sunnet, kao i stavove učenjaka ehli-sunneta vel-džema'ata!

Dokazi iz Kur'ana

„Nijedan griješnik tuđe grijehe neće nositi! Mi nijedan narod nismo kaznili sve dok im poslanika nismo poslali!" (el-Isra': 15)

„Koliko smo sela i gradova uništili, čiji su stanovnici u životu obijesni bili! Eno domova njihovih, malo ko, poslije njih, navrati u njih – Nama su ostali! & A, Gospodar tvoj nikada nije naselja uništavao dok u njihov glavni grad poslanika ne bi poslao, koji bi im dokaze Naše kazivao. I Mi smo samo onda naselja uništavali – kada su stanovnici njihovi obijesni bili! (el-Kasas: 58-59)

„O poslanicima koji su radosne vijesti i opomene donosili, da ljudi poslije poslanika ne bi nikakva opravdanja pred Allahom imali. Allah je silan i mudar! (el-Nisa': 165)

„Mi nismo slali poslanika a da nije jezikom naroda svoga govorio, kako bi im objasnio! Allah ostavlja u zabludi onoga koga On hoće, a na pravi put ukazuje onome kome On hoće. On je silan i mudar!" (Ibrahim: 4)

„Allah neće dozvoliti da jedan narod zaluta nakon što ih je na pravi put uputio sve dok im ne pojasni ono čega se trebaju čuvati. Allah zaista sve dobro zna!" (el-Tewba: 115)

„A ova Knjiga koju objavljujemo je blagoslovljena, zato je slijedite i grijeha se klonite da bi vam se milost ukazala & i zato da ne kažete: Knjiga je objavljena dvjema grupama (jevrejima i hrišćanima) prije nas, ali mi ne znamo čitati je kao oni & i da ne kažete: da je Knjiga objavljena nama, bolje bismo se od njih držali pravoga puta. Pa, objavljuje vam se, eto, od Gospodara vašega jasan dokaz, uputstvo i milost, i ima li, onda, nepravednijeg od onoga koji Allahove dokaze ne priznaje, i od njih se okreće? Mi ćemo teškom mukom kazniti one koji se od dokaza naših okreću – zato što to stalno čine!" (el-En'am: 155-157)

*Kur'anski ajeti, po ovom pitanju su mnogobrojni, i svi nam ukazuju na to da će čovjek biti kriv i odgovoran za ono što čini tek onda ako bude znao da je određeni čin u suprotnosti sa onim što je Allahova vjera, pa taj propis ili stav kasnije namjerno prekrši!*

## *Dokaz iz sunneta*

*Od Ebu Hurejre r.a. se prenosi da je Poslanik s.a.w.s. rekao: „Tako mi Onoga u **č**ijoj ruci je Muhammedova du**š**a, niko ne**ć**e za mene **č**uti, jevrej bio ili hri**šć**anin, a potom umre, nepovjerovav**š**i u moju misiju, i poslanicu s kojom sam do**š**ao – a da ne bude ba**č**en u vatru!" (Sahihu Muslim, 1/134)*

## *Dokazi iz pera u**č**enjaka Ehli-Sunneta vel-D**ž**ema'ata*

***Š**ejhul-islam Ibnu Kudame el-Hanbeli el-Makdisi rhm., u svom poznatom fikhskom djelu „El-Mugni", 8/131, kaže slijedeće: „Ako osoba ne bude poznavala obaveznost nekog propisa, zbog toga što je nova u vjeri, ili je živjela daleko od islamskih centara, ili u selima i zabitima daleko od centra grada – islamski učenjaci takve osobe neproglašavaju nevjernicima!"*

***Š**ejhul-islam Ibnu Tejmijje rhm., u svom poznatom djelu „Medžmu'atul-Fetava", 3/229, kaže slijedeće: „Ja lično sam, a oni koji se druže sa mnom to vrlo dobro znaju, oduvjek bio žestoki protivnik toga da se određena osoba ili grupa iz sveopćeg muslimanskog korpusa osudi na nevjerstvo (kufr), ili grijeh (fisk), ili ma'asijet, izuzev u slučaju da se zna da je protivu takve osobe uspostavljen dokaz, ali u poslaničkom stilu (el-hudždže el-risalijje), nakon kojeg osoba neće imati ikakva opravdanja, i tada će njeno protuslovljenje biti razlogom da bude osuđena na nevjerstvo (kufr), ili pak grijeh (fisk). Tvrdim i to da Allah dž.š. ovome ummetu oprašta grijehe, bilo da su jezikom počinjeni, ili ostalim dijelovima tijela (oko, uho, ruka, noga...).*

*Predstavnici selefa su se u mnogo pitanja razilazili, i u mnogo pitanja se nisu složili, ali sve to nije bilo razlogom da jedni druge osude na kufr, ili fisk, ili ma'asijet! Većini je poznat slučaj razilaženja koje se desilo između Ajše r.a. i Ashaba u vezi toga da li je Poslanik s.a.w.s. vidio Allaha dž.š., u noći Mi'radža, ili ne. Ona je tvrdila slijedeće: Ko kaže da je Muhammed vidio Allaha dž.š. iznio je potvoru i slagao je na Njega! Nećemo sada reći, na osnovu njenog iskaza, da je Ibnu Abbas r.a., koji je tvrdio da je Poslanik s.a.w.s. vidio Allaha dž.š., taj koji iznosi potvoru i laž na Allaha dž.š.!?*

*Ljudima sam uvjek pojašnjavao to da je istina ono što se prenosi od Selefus-saliha i imama mezheba od propisa ili stavova koji općenito govore o tome da je to i to djelo – djelo kufra, ali uvjek i obavezno se mora razgraničavati između uopćenosti određenog propisa ili stava, i dovođenja nekog (pojedinca ili grupe) pod okvire toga stava ili propisa. Ovo je pitanje i problematika koja je proizvela prvi razdor među muslimanima u povijesti!*

*Ovo pitanje spada u krug kompleksnih i složenih pitanja, i tekstova „Ve'ida" – prijetnji i zastrašivanja. Kur'anski tekstovi koji sadrže prijetnje i zastrašivanja su općeniti, poput: „Oni koji bez ikakva prava jedu imetke siročadi – doista jedu ono što će ih u vatru dovesti; oni će u ognju goreti!" (el-Nisa':10) Svi kur'ansko-hadiski tekstovi koji glase u stilu: Ko počini to i to - zaslužiće to i to - svi su oni općenitog karaktera!*

*Propis „Tekfira" (osude na nevjerstvo) spada u oblast „Ve'ida", jer i kada naiđemo na čovjeka koji govori ono čime poriče govor Muhammeda s.a.w.s., može da se desi da je dotična osoba nova u vjeri, ili da je odrasla u dalekom selu ili zabiti (badija), pa se zbog tih razloga dotična osoba ne smije proglasiti ili smatrati nevjernikom, pa makar i negirala obaveznost nekog propisa, sve dok se ne uspostavi dokaz protivu date osobe, kada više neće imati ikakva opravdanja za takav svoj postupak!*

*Možda će osoba po prvi put čuti za neki kur'ansko-hadiski tekst (propis), ili ga je već čuo ali nije bio siguran u njegovu tačnost, ili je čuo za nešto drugo što ga je odvelo u drugačije tumačenje (te'evil), pa makar bio i pogrešan! Kao potporu navedenom, uvjek citiram hadis koji je muttefekun 'alejh, a koji govori o čovjeku koji je izjavio:*

*„Kada umrem, spalite me i pepeo moj sakupite, i u rijeku bacite. Tako mi Allaha, ako me poslije toga uspije sastaviti, neka me kazni kaznom kakvom nikoga do tada nije kaznio! Sa njime postupi**še** onako kako je i oporu**č**io. Kasnije, Allah d**ž.š**. mu re**č**e: **Š**ta te je navelo da tako postupi**š**? **Č**ovjek odgovori: Bojao sam Te se! Tada mu Allah d**ž.š**. oprosti grijeh!" (Buhari, 3478; Muslim, 24/2750)*

*Ovaj čovjek je posumnjao u moć Božiju, i u svoje ponovno proživljenje; čak je imao ubjeđenje da nemože biti proživljen. Svi znamo da je takvo ubjeđenje nevjerstvo, na osnovu koncenzusa svih muslimana, ali, kao džahil i neznalica nije bio svjestan toga, dok je u potaji bio vjernik, koji se plašio Allahove kazne, nakon čega mu je Allah dž.š. grijeh oprostio! Stoga osoba koja je mute'evvil (osoba koja nešto pogrešno tumači), je osoba koja vrši idžtihad (ulaganje napora radi rješavanja određenog pitanja), i ona ima za cilj da nešto uradi onako kako vjera s kojom je došao Muhammed s.a.w.s. nalaže, a takva osoba je zaslužnija oprosta Božijeg, nego li osoba prethodno spomenuta u hadisu!"*

*Šejhul-islam Muhammed b. Abdul-Vehhab rhm., u svom poznatom djelu „El-Durer El-Sunnijjeh“, 1/56, kaže sljedeće: **„Š**to se „Tekfira“ (osude na nevjerstvo) ti**č**e, ja nevjernikom smatram svaku osobu koja, nakon **š**to sazna i upozna poslanikovu vjeru, okrene se od nje i psuje je, ostali svijet od nje odvra**ć**a, i neprijateljstvo prema onima koji je praktikuju ispoljava. Takve osobe ja tekfirim (progla**š**avam i smatram nevjernicima)!“*

*Na stranici 66. stoji slijedeće: **„Š**to se la**ž**i i izmi**š**ljotina ti**č**e da mi ljude ili narode tekfirimo (progla**š**avamo nevjernicima) uop**š**teno, i da hid**ž**ru k nama smatramo obaveznom za svakog muslimana – sve su to la**ž**i i izmi**š**ljotine pomo**ć**u kojih pojedinci **ž**ele odvra**ć**ati ljude od Allaha i Njegova Poslanika s.a.w.s.. Ako mi ne tekfirimo ljude koji idu na Abdul-kadirov kip (turbe), ili na kip (turbe) Ahmed el-Bedevije, uzimaju**ć**i u obzir to da ne znaju, i da nisu upoznati sa pravim propisom po tom pitanju, i da nema ko da ih upozna sa istinom, i da ih odvra**ć**a od neistine, pa kako da proglasimo nevjernikom osobu koja ne **č**ini **š**irk Allahu d**ž.š**., samo zbog toga **š**to ne u**č**ini hid**ž**ru k nama, ili ne tekfiri ostali svijet, ili se ne bori na Allahovom putu!“*

*Svi navedeni kur’anski ajeti, hadisi i stavovi uleme ehli-sunneta vel-džema’ata su sama Božija mudrost i hikmet, blagost i milost, i upućuju nas na to da Allah dž.š. neće kažnjavati osobe koje su imale opravdana razloga za neko svoje nedjelo, jer ljudski umovi sami po sebi ne mogu znati ono što je Allah dž.š. naredio, kao ni ono što je Allah dž.š. zabranio, jer kada bi oni bili u stanju takvo što rezonovati ne bi imalo potrebe za poslanicima, a niti za Božijim Knjigama!!!*

*Dakle, osobe koje pripadaju sveop**ć**em muslimanskom korpusu zadr**ž**avaju status muslimana sve dok se **š**erijatskim ukazom ne ustvrdi suprotno, dok se ne ispune odre**đ**eni uslovi za to (tekfir), i dok odre**đ**ene prepreka za dono**š**enje suda tekfira ne budu otklonjene!*

*Nesmijemo se olahko upuštati u vode „Tekfira“ iz dva razloga, i to:*

*1. Zbog opasnosti izno**š**enja potvore i la**ž**i na Allaha d**ž.š**., onda kada je u pitanju dono**š**enje Bo**ž**ije odluke i suda o ne**č**emu.*

*2. Zbog opasnosti izno**š**enja potvore i la**ž**i na Allaha d**ž.š**., onda kada je u pitanju opis osobe ili grupe ljudi kojoj se sudi.*

*Što se tiče donošenja suda to je pogrešna osuda neke osobe ili grupe ljudi na nevjerstvo (kufr), i to onih ljudi koje Allah dž.š. nije okvalifikovao nevjernicima, pa će se u tom slučaju takav postupak tretirati kao kada neka osoba ohalali ono što je Allah zabranio!*

*Što se tiče neke osobe ili grupe ljudi – često puta znaju biti okvalifikovani ili opisani kontra-statusom. Pojedinci će reći: Taj i taj je nevjernik (kafir), ali, u suštini, dotična osoba neće biti nevjernik (kafir), pa će se tada taj „Tekfir“ vratiti kao bumerang osobi koja je takav pogrešan sud donijela, a na osnovu hadisa koje bilježi imam Muslim rhm. od Abdullaha b. Omera r.a., da je Poslanik s.a.w.s., rekao: „Kada neki **č**ovjek proglasi nevjernikom svoga brata – u tom slu**č**aju neko od njih dvojice mora biti nevjernik!“ U drugoj predaji stoji: „...ili **ć**e biti kao **š**to je rekao, ili **ć**e se kufr vratiti njemu!“*

*Od Ebu Zerra r.a. se prenosi da je Poslanik s.a.w.s. rekao: „Ako neka osoba proglasi drugu osobu nevjernikom, ili Allahovim neprijateljem, a ona zapravo to ne bude, takva osuda **ć**e se vratiti osobi koja ju je izrekla!! (Muslim)*

*Dakle ovo je ta druga opasnost tj. povraćaj osude nevjerstva osobi koja se meće na položaj sudije u slučaju da njegov brat ne bude onakvim kakvim je on kao sudija zamišljao! Ovo je teška i opasna greška koja je veoma kobna po one koji u nju upadnu!*

*U većini slučajeva, osobe koje vole baviti se „Tekfirom“ muslimana, koje su brzoplete po tom pitanju, i koje žure sa osudom drugih ljudi na nevjerstvo bivaju umišljene i ohole oslanjajući se na svoja djela koja izvršavaju i rade, potcjenjujući ostali svijet, ali, ta zaljubljenost u svoja djela i ta umišljenost i samoljublje u koje su upali može biti razlogom propadanja svih tih njihovih djela koja su radili, jer je kibur (oholost) ono što džehennemska vatra mora dotaći, kao što to stoji u hadisu kojeg bilježi imam Ahmed 2/376., i Ebu Davud rhm., Kitabul-Libas, i Ibnu Madždže, Kitabul-Zuhd, od Ebu Hurejre r.a. da je Poslanik s.a.w.s. rekao: „Allah d**ž.š**. ka**ž**e: „Uzdizanje je Moj ogrta**č**, a veli**č**anstvenost je Moj izar; ko Mi se u to dvoje bude mje**š**ao baci**ć**u ga u **Dž**ehennem!“*

*Stoga, prije nego li se neko upusti u vode Tekfira, i prije nego li počne izvoditi ljude iz Allahove vjere, treba dobro razmisliti o dvjema stvarima:*

*1. **Š**ta odre**đ**eni kur'anski ajet, ili poslanikov s.a.w.s. hadis, kojeg namjerava**š** uzeti za dokaz, konkretno zna**č**i, **š**ta mu je povod objave, na**š**ta ukazuje, na koga se odnosi, kada se na njega odnosi – kako ne bi iznosio la**ž**i i potvoru na Allaha i Njegova Poslanika s.a.w.s..*

*2. Da li se to zna**č**enje ajeta ili hadisa konkretno odnosi na osobu ili grupu ljudi koju **ž**eli**š** protekfiriti tj. da li je ta osoba ispunila sve uslove da bi bila progla**š**ena nevjernikom, i da li su otklonjene sve prepreke po tom pitanju.*

*Od najvažnijih uslova da bi neka osoba bila proglašena nevjernikom je to da čovjek zna da djelo kojeg čini je djelo nevjerstva (kufra)! Allah dž.š. kaže: „Onoga koji se suprostavi Poslaniku, a poznat mu je pravi put, pa pođe putem koji nije put vjernika, pustićemo da čini šta hoće, i bacićemo ga u Džehennem – a užasno je on boravište!“ (el-Nisa':115)*

*Na osnovu ovog ajeta se da zaključiti to da bi neka osoba bila kažnjena Džehennemom, prethodno mora biti upoznata sa propisom kojeg je prekršila! Ali, sada se postavlja pitanje: Da li je dovoljno da čovjek zna da, ako uradi ili neizvrši neko djelo postaje nevjernikom, ili je dovoljno da zna da je svojim postupkom prekršio islamski propis pa makar i nepoznavao posljedice svoga (ne)djela?*

*Odgovor: Dovoljno je da čovjek zna da određenim postupkom krši islamski propis, jer je Poslanik s.a.w.s. obaveznim učinio otkup (kefaret), za čovjeka koji je imao odnos sa svojom ženom za vrijeme ramazanskog posta. Naime, taj čovjek je znao da je svojim postupkom prekršio propis, i ako nije znao šta ga sljeduje kao kazna! Isto tako, oženjena osoba, koja počini blud, koja zna da je blud zabranjen – biće kažnjena kamenovanjem, pa makar i neznala kakva kazna slijedi za čin bluda!*

*Jedna od prepreka „Tekfiru“ je i prisila na neki postupak. Allah dž.š. kaže: „Onoga koji zaniječe vjeru u Allaha (kufr učini), nakon što je u Njega vjerovao – osim ako bude na to primoran, a srce mu ostane čvrsto u vjeri – čeka Božija kazna! One kojima se nevjerstvo bude mililo stići će srdžba Allahova, i njih čeka patnja velika!“ (el-Nahl: 106)*

*Od prepreka „Tekfiru“ je i intelektualna izgubljenost ili neprisebnost neke osobe, kada je u stanju izreći ili uraditi nešto a da pri tome ne zna šta govori ili radi. Takvo stanje može proizvesti prekomjerna radost i sreća, ili žalost, ili srdžba, ili strah, ili... Allah dž.š. kaže: „...niste griješni ako u nečemu pogriješite! Grijeh je ako to namjerno učinite, a, Allah prašta i samilostan je!“ (el-Ahzab:5)*

*Imam Muslim rhm. bilježi predaju od Enes b. malika r.a. da je Poslanik s.a.w.s. rekao: „Allah se više obraduje tevbi (pokajanju) svoga roba, nego što bi to učinio neko od vas poput čovjeka koji je putovao na devi kroz pustinju, pa mu ona pobjegne, a na njoj mu bude sva hrana i piće, pa je potom dugo tražio, i izgubivši svaku nadu da će je pronaći, legao je u hlad jednog drveta kako bi se odmorio, i u takvom stanju očaja, odjedanput, ugleda svoju devu u neposrednoj blizini, kako mirno stoji, te odmah skoči i uhvati je za povodac, i od silne radosti, uzviknu: Bože moj! Ti si moj rob, a ja sam tvoj Gospdar – pogrešno se izrazivši od silne radosti!“*

*Od prepreka „Tekfiru“ je i da čovjek ima pri sebi neku od „šubhi“ (nejasnoća, te’vil), koje ga vode pogrešnom tumačenju i shvaćanju nečega, ali, ono što je specifično za takve osobe je to da su maksimalno ubjeđeni da su u pravu! Ovakva osoba nema za cilj kontrirati islamskim propisima, i nema za cilj činjenje grijeha, što ga uvodi u okvir prethodno spomenutih Allahovih dž.š. riječi: „...niste griješni ako u nečemu pogriješite! Grijeh je ako to namjerno učinite, a, Allah prašta i samilostan je!“ (el-Ahzab:5)*

*Takav njegov postupak je odražaj njegovog maksimuma kojeg je bio u stanju postići, a Allah dž.š. kaže: „Allah nikoga ne opterećuje preko mogućnosti njegovih!“ (el-Bekara:286)*

***Š**ejhul-islam Ibnu Kudame el-Makdisi el-Hanbeli rhm., u djelu „El-Mugni“, 8/131, kaže: „Ako namjerno ohalali i prolije krv nedužnih, i uzme im imetak, bez ikakve dvojbe ili sumnje (šubha, te’evil) – postaće nevjernikom (kafirom), ali ako se to desi zbog te’evila (pogrešnog rezonovanja i razumjevanja), kao što je to bio slučaj sa Haridžijama, već smo spomenuli da je stav većine islamske uleme taj da Haridžije nisu nevjernici (kafiri), i pored toga što su ohalalili živote i imetke muslimana, nastojeći se približiti Allahu dž.š. takvim postupcima, i nadajući se nagradi od Allaha dž.š.!?*

*...poznato je da su Haridžije nevjernicima smatrali veliki broj Ashaba, kao i brojne muslimane nakon njih, i da su ohalaljivali njihove živote i imetke, i da su sve te postupke smatrali približavanjem (kurbanom) Allahu dž.š., ali, i pored svega toga, učenjaci ih nisu proglasili nevjernicima zbog njihova te’evila (pogrešnog rezonovanja), koji se tada našao u njihovim glavama...“*

***Š**ejhul-islam Ibnu Tejmijje rhm., u djelu „Medžmu’ul-Fetava“, 13/30, kaže: „Haridžije kao novotarija su proizašli iz pogrešnog pristupa Kur’anu, i pogrešnog razumjevanja njegovih tekstova, i nisu imali za cilj protuslovljenje Kur’anu! Problem je bio u tome što su ajete razumjevali drugačije nego li je sami Kur’an svojim tekstovima to htio, što ih je odvelo tome da nevjernicima proglase osobu koja počini veliki grijeh!“*

*Na stranici 210/30, stoji sljedeće: „Haridžije su postupile suprotno Sunnetu Muhammeda s.a.w.s., a sami Kur’an nam naređuje da se strogo držimo poslanikovog s.a.w.s. Sunneta! Nevjernicima proglasiše vjernike, za koje im sami Kur’an naredi da prijateljuju s njima! Povedoše se za dvosmislenim i manje jasnim ajetima (mutešabih) Kur’ana, koje neispravno prokomentarisaše, nepoznavajući njihova prava značenja, i upustiše se u govor o Allahovoj vjeri bez prethodna studiranja i učenja iste! Niti slijediše Poslanikov s.a.w.s. Sunnet, a niti se povedoše za džema’atom muslimana (ulemom), koji pravilno razumjevaju značenja kur’anskih ajeta!“*

*Na drugom mjestu, 28/518, kaže:„Imami mezheba su složni na tome da se Haridžije trebaju kuditi, i proglašavati zabludjelim, ali su se razišli po pitanju proglašavanja istih nevjernicima, na dva poznata mišljenja.“*

*Također kaže, 7/217: „Među ashabima nije bilo onih koji su nevjernikom proglasili Aliju b. Ebi Taliba r.a., niti bilo koga drugog od Ashaba! Jedni druge su smatrali muslimanima koji zulum jedni drugima naniješe, a što nam potvrđuju i predaje od njih samih!“*

*Na mjestu, 28/518, stoji slijedeće: „Ovo je ono što se prenosi od imama mezheba, kako Ahmeda, tako i ostalih!“*

*Na mjestu, 3/282, stoji: „Za Haridžije, koji ispadahu iz vjere kao što strijela ispada iz luka, Poslanik s.a.w.s. nam je rekao da ih ubijamo. Ubijao ih je emirul-mu'minin Ali b. Ebi Talib r.a., jedan od pravilno napućenih halifa (hulefa'ur-rašidun). Svi islamski učenjaci su složni po tom pitanju tj. da se trebaju borbenom akcijom zaustavljati. Ovo je stav svih Ashaba, Tabi'ina i generacija poslije njih. Ali b. Ebi Talib r.a. ih nije smatrao nevjernicima, niti Sa'ad b. Ebi Vekkas r.a., niti ostali Ashabi. Smatrali su ih muslimanima, i pored sukobljavanja i borbi sa njima. Alija r.a. nije krećao u rat protivu njih sve dok oni ne bi prolili nedužnu krv, ili dok ne bi opljačkali imetak nekog muslimana.*

*Dakle, protivu njih su se borili kako bi zaustavili zlo i nasilje koje je dolazilo s njima, a ne zbog toga što su nevjernici! Iz tog razloga im žene nisu odvođene u ropstvo, niti im je imetak uziman za Bejtul-mal (islamska kasa)! Zato, ako oni nisu proglašavani nevjernicima, pored toliko jasnih tekstova koji upućuju na to da su stoprocentno u zabludi, i da je po njihovom pitanju uspostavljen koncenzus (Idžma') ashaba, kako onda tek treba da se ophodimo sa raznoraznim pravcima ili frakcijama ljudi, kojima se istina pomutila, i to u onim pitanjima u kojima su pogriješili oni koji su bili puno učeniji od njih!*

*Stoga, nijednome pravcu ili frakciji nije dozvoljeno da one pojedince ili grupe ljudi koji nisu na onome na čemu su i oni – proglašavaju nevjernicima, niti da im smatraju živote i imetka dozvoljenim za oduzet, pa makar pri sebi imali novotarija, jer kadkada su i „tekfirdžije“ novotari, čije novotarije bivaju često puta težim i gorim od novotarija ostalih novotara! Sve u svemu, znajmo da su u pitanju džahili, neznalice i neuke osobe, koje ne poznaju dobro tematiku oko koje se raspravljaju, što biva razlogom da se kasnije i raziđu!*

*...zato ako musliman ubije, ili nevjernikom proglasi drugog muslimana zbog te'evila (pogrešnog razumjevanja i shvaćanja tekstova), neće biti proglašen nevjernikom!“*

*Na strani 3/288, kaže slijedeće: „Islamski učenjaci se razilaze po pitanju toga da li se Allahovo dž.š. obraćanje, i obraćanje Njegova Poslanika s.a.w.s., odnosi na ljude i prije dosezanja Božije objave njima – na tri mišljenja u hanbelijskom mezhebu i ostalim mezhebima ... ali ono na što upućuje Kur'an je jedino tačno, a to je: „Mi nijedan narod nismo kaznili sve dok im Poslanika nismo poslali!" (el-Isra':15); „O poslanicima koji su radosne vijesti i opomene donosili da ljudi poslije poslanika ne bi nikakva opravdanja pred Allahom imali. Allah je silan i mudar." (el-Nisa:165)*

*U dva Sahiha stoji da je Poslanik s.a.w.s. rekao: „Opravdanje ('uzr), nije nikome dra**ž**e od Allaha. Zbog toga je slao poslanike i vjerovjesnike!" (Muttefekun 'alejh)*

*Na kraju, opet napominjemo to da neznalica/d**ž**ahil, ima opravdanja za ono **š**to govori ili radi, pa makar bilo ono **š**to govori ili radi djelo kufra (nevjerstva). Takva osoba ima opravdanja za ono **š**to govori ili radi, pa makar bilo ono **š**to govori ili radi djelo fiska (grijeh)! Na ovakav zaklju**č**ak su nas navele Allahove d**ž.š**. rije**č**i, Poslanikov s.a.w.s. Sunnet, zdravo promi**š**ljanje i logika, kao i rije**č**i najeminentnijih predstavnika Ehli-Sunneta vel-**Dž**emata!*

*Ve sallallahu 'ala sejjidina Muhammed, ve 'ala alihi, ve sahbihi!*

*Prijevod s arapskog jezika:*
*Sead ef. Jasavi**ć**, Plav, CG*

## *Biografija šejha Ibnul-'Usejmina rhm.*

*Puno ime: Ebu Abdullah, Muhammed ibnu Salih ibnu Muhammed ibnu el-'Usejmin el-Vuhejbi el-Temimi el-Nedždi rhm.*

*Dan i mjesto rođenja: Rođen je u gradu 'Unejzi, Saudijska Arabija, smještenom u oblasti Kasim, u poznatoj islamskoj porodici.27. Ramadana 1347.h.g. (1926.g. po 'Isau a.s.).Znanje je sticao kod mnogih istaknutih alima, kao što su:*

*Šejh 'Abdurrahman b. Sulejman Alu Damig (Hifz Kur'ana).*
*Šejh Muhammed b. 'Abdul-'Aziz el-Mutavv'a ('Akida, Fikh).*
*Šejh 'Abdurrahman b. 'Ali b. 'Avdan (Feraid, Fikh).*
*Šejh 'Abdurrahman b. Nasir el-Sa'adi (Tevhid, Tefsir, Hadis, Fikh, Usulul-fikh, Feraid, Mustalahul-Hadis, Nahv, Sarf).*
*Šejh Muhammed el-Emin el-Šenkiti (Kur'an)*
*Šejh 'Abdul-'Aziz b. Baz (Hadis, Fikh).*

*Postao je hafiz Kur'ana već u ranom djetinjstvu. Studirao je arapski jezik i islamske nauke, fikh i tefsir Kur'an-a. Po završetku studiranja zapošljava se u glavnoj džamiji u gradu Anira, gdje je bio imam i hatib, nakon smrti šejha Ibn Saadija, rahimehullah, 1376. godine po Hidžri. U isto vrijeme je bio profesor na Odsjeku za šerijat Univerziteta u oblasti Kasim. Bio je i profesor na islamskom Univerzitetu "Muhammed ibni Saud".*

*Dan i mjesto smrti: Desetog januara 2001. godine, nakon akšam-namaza, u bolnici "Kralj Fejsal" u Džidi, preselio je jedan od najznačajnijih*

*islamskih učenjaka ovog doba, imam i fakih, šejh Muhammed ibn Usejmin, Allah mu se smilovao.*

*Nema dovoljno riječi da se izrazi gubitak ovog velikog i plemenitog alima. Bio je veliki primjer za one koji žive samo za ahiret i ne žude za dunjalukom. Radio je za Islam cijelog života, učeći ljude radi Allaha. Vodio je veliki broj obrazovnih halki za studente različitih kategorija. Većinu svog vremena proveo je držeći javna predavanja u različitim mjestima Saudijske Arabije. Odigrao je značajnu ulogu u detaljnom izlaganju principa islamske akide.*

*Tuma**č**io Islam bez predrasuda: Izrazito bi se trudio da objasni neke mes'ele u islamskom pravu, tako da ih pojednostavi muslimanima koji bi dolazili da pitaju o svojoj vjeri. Mnogo se brinuo za dobrobit svojih studenata, kako uče, kako žive i slično. Bio je začetnik idžtihada (ulaganje napora alima kako bi, na osnovu šerijatskog dokaza, donio određeni propis) svoga vremena.*

*Nastavio je putem i stopama šejhul-Islama Ibnu Tejmije, rahimehullah, tako da ga je to učinilo neovisnim o slijepom slijeđenju određenoh mezheba. Također je poznat po odgovaranju na pitanja o Islamu, koja su se odnosila na principe islamskog prava i na pitanja vezana za svakodnevni život. Imao je jedinstven vlastiti način izlaganja i tumačenja Islama. Bio je među učenjacima koji su tumačili Islam bez ikakvih predrasuda. Aktivno je učestvovao na mnogim konferencijama i simpozijima ("Da'va i daije", "Islamsko pravo", "Borba protiv opasnih droga", itd). Više od 35 godina držao je predavanja u Mesdžidul-Haramu u Mekki, koja su bila organizovana od strane odbora "Dva časna Harema", Medžlisu-Šure te stalnih članova Ureda za fetve. Predavanja su obuhvatala mnogobrojne teme, a najčešće su bila na temu akide, fikha i hadisa. Držao je sezonska predavanja svake godine tokom mjeseca ramazana, te za vrijeme hadža. Prisustvovao je godišnjim takmičenjima učača Kur'ana, kojima je predsjedavao guverner oblasti Mekka, princ Abdulmedžid. Uvijek je izrazito nastojao da poduči ummet pravilima adaba koji se trebaju posjedovati u halkama traženja znanja."*

*Bio je primjer školovanog učenjaka, časti, humanosti i nesebičnog rada na putu za Islam. Tokom ramazana 2001 držao je predavanja putem telefona, iz bolesničke sobe, a posljednje predavanje je držao noć prije Ramazanskog-bajrama. Tom prilikom je govorio o metodama, pravilima i uslovima vezanim za isplatu sadekatu-l-fitra, te odgovarao na pitanja vezana za tu temu.*

***Š**ejhov boravak u bolnici: Posljednjih dvanaest dana života šejh Ibnu Usejmin, Allah mu se smilovao, boravio je u specijalističkoj bolnici "Kralj Fahd" u Džidi. Kada je primljen u bolnicu, stavljen je na listu pacijenata koji ne smiju primati lijekove za jačanje funkcije srca, jer je za takav tretman bilo suviše kasno. Trpio je izrazitu bol u nekoliko*

*posljednjih dana te zbog toga nije mogao pričati. Također je odbio primati određene hemijske supstance. Potrebno je reći da je jedno vrijeme boravio na liječenju u SAD-u. Međutim, shvatajući da je njegova bolest u posljednjoj fazi, izabrao je da preseli na mjestu bliže Mesdžidul-Harama.*

***Š**ejhov posljednji intervju: Posljednji intervju šejh Ibnu Usejmin, Allah mu se smilovao, dao je za Saudijsku novinsku agenciju "'UKAZ". Nakon što je govorio o svojoj prošlosti, upitan je zašto je odbio da prihvatiti imenovanje za vrhovnog kadiju šerijatskog suda u Al-Ahsi, koje mu je ponudio šejh Muhammed ibni Ibrahim. Odgovorio je: "Tražio sam halala od šejha, ali se nisam mogao toga prihvatiti. On je razumio moje okolnosti pa je prihvatio moju ispriku." Na pitanje zašto nije putovao van svoje zemlje, odgovorio je: "Nisam putovao van Saudijske Arabije zbog mojih obaveza." Po šejhovom mišljenju bilo je korisnije ostati u ovoj zemlji prihvatajući odgovornosti koje je imao.*

***Š**ejhova d**ž**enaza: Dženaza-namaz obavljen je u Mesdžidul-Haramu u Mekki, nakon džuma-namaza,sa više od 500,000 prisutnih. Pored toga, prisustvovalo je oko 1650 osoba iz službe obezbjeđenja. Između ostalih, dženazi su prisustvovali: princ Naif ibni Abdulaziz (ministar unutarnjih poslova KSA), princ Memduh ibni Abdulaziz, princ Fejsal ibni Bender ibni Abdulaziz (guverner oblasti Kasim), te guverner oblasti Mekka. Kralj Fahd, princ Abdullah i princ Sultan ibni Abdulaziz poslali su poruke saučešća šejhovoj familiji, pokazujući na taj način njihovu ožalošćenost i saosjećanje. Cesta koja povezuje Mesdžidul-Haram i mezarje "El-Adl" u Mekki bila je prepuna ožalošćenih. Dženaza se također klanjala u Poslanikovoj, sallallahu alejhi ve selleme, džamiji u Medini kao i u drugim džamijama širom Saudijske Arabije i islamskog svijeta. Značajni islamski učenjaci današnjice opisali su Ibni Usejminovu smrt kao veliki gubitak za muslimanski ummet. Nakon dženaze princ Fejsal ibni Bender je izjavio: "Šejha Usejmina, rahimahullah smatram kao oca i učitelja." Muftija Saudijske Arabije Abdulaziz Ali Šejh izjavio je da povodom ovog događaja saosjeća sa tugom braće širom svijeta.*

*DRAGI ALLAHU, S.V.T., OPROSTI IBNI USEJMINU, NAGRADI GA STEPENOM **Š**EHIDA, POVISI NJEGOV POLO**Ž**AJ ME**Đ**U UPU**Ć**ENIMA I IZNAD MNOGIH TVOJIH STVORENJA NA SUDNJEM DANU. U**Č**INI PROSTRANIM NJEGOV KABUR I ISPUNI GA NUROM, JER TI SI ONAJ KOJI SVE **Č**UJE, KOJI SE ODAZIVA NA DOVE I TI SI UVIJEK BLIZU, AMIN.*

*Intelektualno naslije**đ**e: Napisao je više od 40 knjiga, među kojima su:*

1. *FETHU RABI-L BERIJE BITALHISI-L-HAMEVIJJE,*
2. *'AKIDETU EHLIS-SUNNETI VEL- DŽEMA'AH,*
3. *EL-KAVA'ID EL-MUSLA FI SIFATILLAHi VE ESMAIHI-L-HUSNA,*

*4. ŠERHU USULIL-SELASEH (prev. na bosanski jezik,1998.),*
*5. ŠERHUL-AKIDEH EL-VASITIJE.*
*6. FIKHUL-'IBADAT ...*

*Iza šejha je ostalo na desetine hiljada audio kaseta sa njegovim dersovima, od kojih se značajan broj nalazi u okviru Mesdžidul-Harama u Mekki. Za doprinos u radu za Islam nagrađen je međunarodnom nagradom "Kralj Fejsal", 8. februara 1994. godine po Isa, a.s..*

*Neke **š**ejhove fetve vezane za stanje u **Čeč**eniji i Palestini*

*Rekao je šejh Muhammed ibn Salih el-Usejmin: "Islamski ummet ovih dana dočekuje časni mjesec ramazan, međutim njegova radost je pomiješana sa bolom i tugom zbog žestokog i nepravednog nasrtaja ruske vojske na našu braću u Čečeniji. Znate li zašto?*

*Samo zbog toga što su njeni stanovnici počeli propagirati čistu i izvornu vjeru Islam bez ikakvog skretanja i zastranjivanja. Nema nikakve sumnje u to da takvim nečim nisu zadovoljni Allahovi neprijatelji bez obzira da li se radilo o komunistima (kao što je to u ovom slučaju), kršćanima, židovima ili drugima. To je nešto što ne treba dokazivati.*

*Prisjetimo se pitanja Istočnog Timora, sastavnog dijela najveće muslimanske države Indonezije. Kada je ova pokrajina, naseljena većinskim kršćanskim stanovništvom, zatražila otcjepljenje od Indonezije, sav Zapad je stao na njihovu stranu i pripremio je jake snage za intervenciju u slučaju da im bude uskraćeno to "pravo".*

*Međutim, kada je u pitanju mlada islamska država Čečenija, koja je ispravno shvatila suštinu ovosvjetskog života i pokušala uspostaviti život na principima čistog monoteizma (tevhida) i čistog (izvornog) Islama, rekli su za nju da se nepravedno odcjepljuje od matice Rusije i da njome rukovode ekstremno orijentisani mudžahidi.*

*Vadžib je pomoći Čečenima! Allah, dželle ša'nuhu, poručuje: "Koliko je malih skupina pobijedilo (nadja**č**alo) velike skupine uz Allahovu dozvolu" (Prijevod zna**č**enja - El-Bekare, 249.)*

*Mi ne gubimo nadu u Allahovu milost i pobjedu i sigurni smo da će se Rusi vratiti poraženi, kao što se to dogodilo prvi put. Najmanje što možemo i obavezni smo učiniti za našu braću jeste da molimo Allaha da ih izbavi iz okrilja ruske nepravde i da ih pomogne protiv njih, u vremenima kada On posebno prima dovu.*

*Pad ove islamske države pod rusku vlast donosi sa sobom velike štete kao što su: duhovni podstrek za ruskog vojnika (jučer izlaze poraženi, a danas se vraćaju kao pobjednici), slamanje krila drugim islamskim republikama koje su krenule putem Čečenije i zaustavljanje*

*širenja Islama na tim prostorima. Stvar je izuzetno opasna, samo kada bi to muslimani mogli shvatiti i ustati kao pojedinci i grupe protiv Rusije i Zapada.*

*Vadžib je islamskim državama da krenu u boj, bili slabi bili jaki, i pomognu svoju braću u Čečeniji. Pretpostavimo da je najmanje čime im mogu pomoći riječ istine. Međutim, ako se bude sjedilo skrštenih ruku i prešućivala istina, to je uistinu velika tragedija i nije tragedija u tome što će jedna država drugu poraziti, nego je tragedija u tome što će biti poražen Islam.*

*Čvrsto smo ubijeđeni da je ovo što se događa u Čečeniji samo Allahova volja i da je Svemogući htio desilo bi se drugačije. Allah Svojom neizmjernom mudrošću hoće da se muslimani vrate svojoj vjeri, jer ono što se događa u jednom dijelu islamskog svijeta, kao da se događa u srcu bilo kojeg drugog dijela, kao što kaže Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem:*

*"Primjer vjernika u njihovoj me**đ**usobnoj ljubavi, samilosti i saosje**ć**anju je kao primjer jednog tijela. Kada se jedan njegov dio razboli i ostali dijelovi osje**ć**aju groznicu i nesanicu." (preuzeto sa kasete "Elemun fi**š-šiš**ani" - Bol u **Čeč**eniji.*

*O Palestini...*

*Rekao je šejh Ibn Usejmin, nakon što je upitan kako treba gledati na pitanje Palestine, sljedeće: "Pitanje Palestine je jako bitno za muslimane uopšteno, a za Palestince posebno, koji već skoro jedan vijek prolaze kroz ovo gorko iskušenje. Negativnom razvoju situacije najviše su pomogli Britanija,davanjem zelenog svjetla židovima za formiranje države na muslimanskom tlu, i Amerike koja se povukla sa tih prostora 1948. u vrijeme Harija Trumana. Od tada pa do danas Zapad, a pogotovo Amerika, igra ružnu ulogu u borbi protivU muslimana u svim pitanjima vezanim za Palestinu. Što se tiče posljednjih događanja u Palestini, oni bez sumnje predstavljaju žestoko nasilje židova nad muslimanima, kojem je uveliko pomogla razjedinjenost islamskog ummeta. Židovi smatraju da bi ovo mogla biti završna faza u požidovljavanju Kudsa, koja će itekako ispitati osjećaje islamskog ummeta. Ono što raduje jeste saosjećanje velikog dijela Ummeta sa ovim pitanjem i to saosjećanje, inšaallah, neće splasnuti sve do konačnog oslobođenja Palestine. Zadnja intifada (revolucija) će donijeti veliku korist i uspjeh, a što je u skladu sa Allahovim obećanjem da će pomoći vjernika. (Časopis "Furkan" br.128, ramazan 1421.- decembar 2000.)*

***Š**ta su rekli u**č**enjaci o **š**ejhu?*

***Š**ejh Abdulaziz ibn Abdullah Alu **Š**ejh (sadašnji muftija Saudijske Arabije), nakon što je upitan o predavanjima (kasetama) šejha Ibn Usejmina, kaže sljedeće: "U ime Allaha, Milostivog, Samilosnog. Smatram*

*da je šejh Muhammed bin Salih el-Usejmin bio od učenjaka koji su učili muslimane ispravnom razumijevanju vjere, radili mnogo na njihovom osvješćivanju i upućivali svim mogućim sredstvima ka istini. Njegova predavanja (kasete) privlače veliku pažnju i pozornost slušalaca, zbog toga što se odlikuju čistim islamskim naučnim metodom i sadrže u sebi korisne i ciljane savjete. Možemo ih podijeliti u dvije vrste:*

*1. Predavanja koja podučavaju islamskom pravu (fikhu) zasnovanom na jasnim šerijatskim dokazima. Ovdje možemo posebno izdvojiti predavanja na kojima je komentarisao (pojašnjavao) poznatu fikhsku knjigu Zadul-mustakne'. Komentar u sebi sadrži pojašnjenje autorovih izraza, iznošenje dokaza za svako pitanje i precizno naučno razmatranje (diskutovanje) tih pitanja u svjetlu Kur'ana i Sunneta, a sve to na jedan privlačan i jednostavan način koji omogućava svakom slušaocu, bez izuzetka, da razumije dato fikhsko pitanje u vrlo kratkom periodu.*

*Opšta predavanja u kojima šejh tretira veliki broj društvenih (socijalnih) problema s kojima se susreće muslimansko društvo i pokušava dati mudra, razumna i precizna rješenja za te probleme.*

*Kaže uvaženi i poznati daija i vaiz Muhammed Salih el-Munedždžid: "Odlazak islamskih učenjaka je velika nevolja, nedaća i ostavlja veliku prazninu na polju islamskog djelovanja. Jako je bitno da to tako i shvatimo, ne zbog toga da bismo naricali i oplakivali, nego da bismo uložili veliki trud u popunjavanju te praznine i što prije se oporavili od te nevolje i nedaće. Kaže Allah, dželle ša'nuhu: "Zar oni ne vide da mi zemlji njihovoj prilazimo i da je sa krajeva njenih umanjujemo." (Prijevod značenja - El-Enbija', 44.) Ibn Abbas r.a. je ovaj ajet komentarisao gubitkom njenih učenjaka i dobrih (pobožnih) ljudi. Kaže pjesnik: "Tako mi Allaha, nije nevolja gubitak imetka, ovaca ili deva, istinska nevolja je gubitak učenjaka, jer njihovom smrću umiru mnogi ljudi" (tj. ostaju bez onoga ko će ih izvoditi na pravi put, tako da nalikuju mrtvacima)*

*Mnoge su knjige napisane i stoje pred nama, međutim, ko je u stanju da ih razumije i donosi putem njih ispravna fikhska rješenja? Sigurno je da to nisu u stanju kompjuteri niti nešto drugo, nego čista i živa srca i razumi islamskih učenjaka. Islamski svijet je nedavno pogođen smrću njihovog velikog šejha, alima, mudžtehida (samostalnog donosioca pravnih rješenja) i fekiha Muhammeda ibn Saliha el-Usejmina, da mu se Allah smiluje.*

*Imao sam priliku da se osamim sa njime neposredno pred njegovu smrt i rekao sam mu: "Naš uvaženi šejhu, ako tvoj život još potraje, to će biti veliko dobro i korist za nas, a ako otputuješ, dobro ti je poznato da na ovome svijetu nema nečega vrijednog za čime bi se tugovalo. Hvala Allahu, za sobom si ostavio veliko znanje." Na to će šejh: "Reći ću ti ono što je rekao Omer ibn Abdulaziz u predaji koju je zabilježio Imam Buharija." Pomislio sam u sebi: "Šta li je to rekao Omer ibn Abdulaziz?" rekao je: "Vjerovanje u sebi sadrži farzove, propise, Allahove granice i*

*praksu Allahovog Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem. Onaj ko ih upotpuni, upotpunio je i svoje vjerovanje, a onaj ko to ne uradi, njegovo vjerovanje će ostati manjkavo. Ako me Allah poživi, pojasniću vam ih kako biste radili po njima, a ako umrem (odem Allahu, dželle ša'nuhu), nije mi puno žao što ostavljam vaše društvo."*

*Šejh je napustio ovaj svijet ne ostavivši za sobom novac u bankama niti krasne i raskošne dvore (Šejh je stanovao u staroj mekanskoj kući i nije prihvatao ponude koje je imao od države), nego je ostavio znanje sabrano u mnogobrojnim djelima i u vidu fetava, a to je upravo naslijedstvo Allahovih poslanika. Njegovoj džennazi je prisustvovao ogroman broj ljudi, a poznato pravilo kod prvih generacija glasi: Ako hoćeš da vidiš istinsku razliku između nas i njih (tj. novotara koji su odstupili od puta Kur'ana i Sunneta) pogledaj džennaze jednih i drugih.*

*Onaj ko je prisustvovao šejhovoj dženazi i vidio koliko je ljudi bilo u njenoj pratnji, sjeti se Allahovih riječi: "One koji vjeruju i rade dobra djela, Milostivi **ć**e sigurno voljenim u**č**initi" (Prijevod zna**č**enja - Merjem, 96.); i riječi Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, ashabima nakon što su prošle pored njih dvije dženaze: "Jednoj od njih je obavezan D**ž**ennet jer ste je pohvalili kada je prolazila, a drugoj je obavezan D**ž**ehennem jer ste je pokudili. Vi ste Allahovi svjedoci na Zemlji."*

*Šejhu-l-Islam Ibn Tejmijje rhm. je iz ovoga hadisa izvukao sljedeće pravilo: Onaj koga pohvale svi muslimani jednog područja, bez izuzetka, bit će, inšallah, od stanovnika Dženneta.*

*Čudan prizor kojeg je proživljavala Mekka na dan šejhove dženaze, počevši od zakrčenosti ulica pa do kasnog završetka sa dženazom (dženaza je počela poslije ikindije namaza, a završila se neposredno pred akšamski ezan), dovoljno je svjedočanstvo ovom uvaženom šejhu.*

*S druge strane, naučili smo jedan veliki ders koji kaže: "Ispuni svoj život dobrom, Allah će učiniti da budeš spominjan na jezicima muslimana po dobru."*

*Salih ibn Humejd (imam i hatib u mekkanskom haremu i stalni član Medžlisa Šure), kaže: "Šejh je u svome podučavanju, davetu i savjetovanju slijedio put mudrosti, lijepog savjeta i rasprave na najljepši mogući način, kloneći se što je više mogao rasprave i zalaženja u međusobna prepucavanja i odgovaranja onima koji su nešto napisali i rekli. Imao je poseban metod u podučavanju i privlačenju pažnje studenata koji se ogleda u preciznim naučnim pitanjima, navođenjem primjera i uzimanjem propisa iz već utvrđenih šerijatskih pravila.*

*Što se fetvi tiče, one se jasno odlikuju olakšavanjem i pravednošću uz dužno poštovanje onoga koji se s njim razilazio i paženje na pravila*

*fikhskog razilaženja. Posebnu pažnju je posvećivao svojim učenicima obavezno prateći njihov nivo znanja, što je normalno privukla njihova srca, dovelo ih pred njega i natjeralo da sjednu pred njim na koljena i traže znanje od njega."*

*(Biografija šejha Ibnul-'Usejmina rhm. je preuzeta iz islamskog časopisa „Saff", br. 50., od autora dr. Enesa Halilovića, i daije Semira Imamovića).*